

patrné — vzhledem k rozsáhlosti úkolů — dotování pracovními silami rozšířilo co možná nejvíce basi, z níž při plnění svých úkolů vychází. Nejde tu jen o vnitřní expertisy univ. profesorů a o účast na různých společných komisích meziministerských, ale i o širší přibírání odborníků z řad znalců práva uherského.

Používajíc pokynu daného mu v § 4 nař. č. 501/1921 Sb., aby sjednocení právních norem provádělo za součinnosti odborníků, udržovalo min. unif. kontakt s vědeckými a odbornými kruhy na Slovensku v první řadě pomocí sjezdů slovenských právníků, z nichž vyšel mu mnohý cenný podnět a podpora po stránce jeho unifikačních úkolů. K sesílení styku s těmito odborníky slouží dále slovenské odborné komise, jež min. unif. zřídilo již v prosinci 1922 a do nichž povolala vynikající odborníky z řad teoretiků (zejm. univ. prof.) i praktiků. Komise těch bylo zřízeno celkem sedm, a to pro právo občanské, právo obchodní, pro civilní soudní řád, pro obor zákonodárství sociálně politického, práva veřejného (státního a správního), práva finančního a práva trestního. Z těchto komisí, jichž porad se účastní nejen referenti min. unif., ale případně i ministerstev jiných, tvoří se dále podle potřeby subkomise. Zápisů o jednáních komisí vydávají se v některých případech tiskem a třeba zvláště poukázati na důležitost záznamů z porad slovenských komisí pro obor práva občanského a trestního, týkajících se revisí zákona občanského a návrhu trestního zákona. Právníké sjezdy a jmenované slovenské komise stávají se tak význačnými činiteli při pracích unifikačních. Ne menšího významu přitom je i skutečnost, že i odborné časopisy slovenské projevují zájem na unifikaci cennými přínosy (zejm. „Hospodárstvo a právo“, „Právní obzor“ a j.). Práce unifikační podporují a pro unifikaci pracují i četné komentáře vydávané jak teoretiky tak i praktiky, k nimž dalo zajisté již samo unifikační ministerstvo popud vydáváním Sbírky důležitých právních předpisů platných na Slovensku a v Podk. Rusi.

IV. Podle dosavadního stavu a postupu v unifikačních pracích — byť i se tempo jich zdálo pomalé — lze říci, že za daných poměrů, kdy právní řád uherský byl namnoze vybudován na hlediscích zcela odlišných (srov. na př. právo zvykové, právo církevní vzhledem k postavení krále a j.), byl přec jen učiněn značný krok kupředu. Organizace správy a správní řízení byly již až na

nepatrné výjimky (na př. trestní řízení správní) zhruba postaveny na jednotný základ. Z materiálního práva jsou zde již celé obory v podstatných rysech sjednocené ba i zreformované (právo státně-zaměstnanecké, učitelské, kongruové, sociální pojištění, fin. hospodářství obcí, daně přímé, řády konkursní, vyrovnávací a odpůrčí a pod.), i když namnoze ještě počítají se zbytky zákonodárství uherského. Jsou připraveny, projednávají se v meziministerském řízení, po př. již v parlamentě osnovy zasahující opět celé obory práva (na př. stavební právo, civilní soudní řád, občanský zákon, trestní zákon, poplatkový, důch. trest. říz. a j.), ač tu jde namnoze o zákony, u nichž se počítá, že budou podkladem úpravy právních poměrů i po více lidských věkích. Téměř v každém oboru práva bylo již nějakým způsobem zasaženo, byť i jen partiálními úpravami ať již unifikačními či i reformními. Než i tyto sebe menší úpravy tvoří podklad pro budoucí unifikaci celkovou.

Literatura.

Publikace Min. unif. z r. 1921 a 1928, Věstník téhož, vycházející jako příloha „Právneho obzoru“, zejm. sešit 10., roč. VIII., Publikace všech sjezdů slovenských právníků, zejm. třetího z roku 1922 („Naša unifikácia“ sv. II. Knihovny „Právneho obzoru“), záznamy z porad sloven. odborných komisí, Memorandum profes. sboru právn. fak. univ. Komenského v časop. „Prúd“, září roč. 1935, „Hospodárstvo a právo“, roč. III. čís. 2-3.

Antonín Hons.

Uniformy

viz Stejnokroj.

Úplatkářství a pletichy.

I. Podplácení podle práva býv. rakouského. II. Podplácení podle práva býv. uherského. III. Zákon o úplatkářství. IV. Jiné zákony o podplácení a pletichách. — Literatura.

Uplácením, podplácením se ode dávna vyrozumívalo takové poskytování darů, jímž měl býti obdarovaný pohnut k tomu, aby vykonal něco, čeho se dopustiti neměl, tedy, aby nějak jednal proti svým povinnostem. Tento sociálně negativní význam podplácení byl přirozeným pramenem zákazů, jimiž organizovaná lidská společnost obranně reagovala na poruchu plnění povinností. Právní zákazy, zvláště zákazy trestněprávní (prohlašující